

Bijlage Preventie- en Handhavingsplan 2024-2027 Hoogeveen

Bijlage I. Tabellen GGD onderzoeken.

GGD Drenthe het basisrapport van de gezondheidsmonitor Jeugd 2019

https://www.gezondheidsgegevensdrenthe.nl/media/1532/provinciaal-rapport-jeugd_versie-11_def.pdf

https://www.gezondheidsgegevensdrenthe.nl/media/1526/jeugd-in-hoogeveen-2019_def.pdf

Tabel 36. Alcoholgebruik in hele leven (alleen slokjes of heel glas of meer) in %

		jongen	meisje	12-15 jaar	16-18 jaar	VMBO overig	VMBO-t	HAVO	VWO	Hoogeveen	Drenthe
Ooit alcohol gedronken	Ja	55	53	52	65	71	52	56	36	54	57
	Nee	45	47	48	35	29	48	44	64	46	43

Tabel 37. Aantal keren alcohol gedronken hebben (bij jongeren die ooit alcohol hebben gedronken hebben) in % responsgroep = 189

		jongen	meisje	12-15 jaar	16-18 jaar	VMBO overig	VMBO-t	HAVO	VWO	Hoogeveen	Drenthe
Hoeveel dagen alcohol in hele leven*	1 of 2	32	27	32	20	17	32	35	26	30	34
	3 t/m 5	16	16	17	13	23	9	19	34	16	17
	6 t/m 9	7	13	10	8	5	11	11	4	10	10
	10 of meer	45	44	41	59	54	48	35	36	45	39

Tabel 38. Aantal keren alcohol gedronken hebben in de afgelopen 4 weken (bij jongeren die ooit alcohol hebben gedronken hebben) in % responsgroep = 199

		jongen	meisje	12-15 jaar	16-18 jaar	VMBO overig	VMBO-t	HAVO	VWO	Hoogeveen	Drenthe
Hoeveel dagen alcohol in de laatste 4 weken*	Nooit	35	40	42	16	21	39	42	59	37	43
	1 of 2 dagen	25	31	30	20	28	22	41	30	28	31
	3 t/m 5 dagen	19	20	15	37	21	25	14	0	19	15
	6 t/m 9 dagen	10	7	7	15	15	10	2	4	9	6
	10 dagen of meer	10	2	5	12	15	4	1	8	6	5

Tabel 39. Vijf of meer drankjes met alcohol gedronken hebben bij één gelegenheid, afgelopen 4 weken (bij jongeren die in de afgelopen 4 weken alcohol hebben gedronken) in %, Rgr.=135

		jongen	meisje	12-15 jaar	16-18 jaar	VMBO overig	VMBO-t	HAVO	VWO	Hoogeveen	Drenthe
Hoe vaak 5 of meer drankjes alcohol per gelegenheid*	Nooit	24	24	27	14	6	23	36	72	24	28
	1-2 keer	39	49	50	25	39	49	47	9	44	37
	3-6 keer	17	18	11	39	36	10	15	0	18	23
	7 of meer	20	9	13	21	19	18	2	19	15	12

*Significant verschil tussen gemeente Hoogeveen en de rest van Drenthe

Tabel 40. Frequentie van ooit dronken of aangeschoten te zijn door het drinken van alcohol (bij jongeren die ooit alcohol hebben gedronken) in %, Responsgroep=133

		jongen	meisje	12-15 jaar	16-18 jaar	VMBO overig	VMBO-t	HAVO	VWO	Hoogeveen	Drenthe
28Dronken of aangeschoten in hele leven*	Nooit	52	45	53	28	32	47	55	79	48	52
	1-3 keer	25	44	34	36	35	39	31	14	34	28
	4-10 keer	10	7	7	15	19	5	7	0	8	11
	11 of meer	14	4	6	21	15	9	6	8	9	9

Tabel 41. Frequentie van dronken of aangeschoten te zijn geweest door het drinken van alcohol in de afgelopen 4 weken (bij jongeren die in de afgelopen 4 weken alcohol hebben gedronken) in %, Responsgroep =122

		jongen	meisje	12-15 jaar	16-18 jaar	VMBO overig	VMBO-t	HAVO	VWO	Hoogeveen	Drenthe
Dronken of aangeschoten in de afgelopen 4 weken*	Nooit	50	52	54	39	40	48	60	81	51	51
	1-3 keer	36	47	40	46	49	45	35	0	41	41
	4-10 keer	13	1	6	13	12	6	5	9	7	6
	11 of meer	1	0	0	2	0	0	0	10	1	2

Tabel 42. Plek waar alcohol gedronken wordt (bij jongeren die ooit alcohol hebben gedronken) in % . Responsgroep = 208

	Totaal Hoogeveen	Totaal Drenthe
Thuis of bij anderen thuis*	84	83
Op schoolfeest	2	2
Op feest of festival*	36	43
In discotheek	4	9
In café, bar, snackbar, terras*	11	10
In restaurant	4	3
In sportkantine*	4	3
Op straat*	4	4
In keet, hok, schuur*	28	27
Ergens anders	10	9

Tabel 43. Mening van ouders over het alcoholgebruik van hun kind (bij jongeren die ooit alcohol gedronken hebben) in %. Responsgroep = 206

		jongen	meisje	12-15 jaar	16-18 jaar	VMBO overig	VMBO-t	HAVO	VWO	Hoogeveen	Drenthe
Mening ouders alcoholgebruik*	Vinden het goed	42	52	42	71	55	49	38	42	47	41
	Vinden dat ik minder moet drinken	6	2	4	4	7	4	1	5	4	3
	Raden het af	24	21	25	11	17	20	33	20	23	25
	Verbieden het	14	3	10	2	4	10	7	13	8	76
	Weten het niet	6	8	8	2	10	4	11	0	7	12
	Zeggen er niets van	8	14	11	11	6	13	10	20	11	12

*Significant verschil tussen gemeente Hoogeveen en de rest van Drenthe

<https://www.gezondheidsgegevensdrenthe.nl/media/1533/infographic-gm-digitaal-vs-12.pdf>

	Hoogeveen	Drenthe	Nederland
Heeft in de laatste 4 weken alcohol gedronken, bij jongeren die ooit alcohol hebben gedronken.	63%	57%	53%
Heeft in de afgelopen 4 weken 5 of meer drankjes alcohol per gelegenheid gedronken, bij jongeren die de laatste 4 weken alcohol hebben gedronken.	76%	72%	70%

Jeugd in Hoogeveen trends in gezondheid en leefstijl. Aanvulling op de resultaten van de gezondheidsmonitor Jeugd 2019

Op verzoek heeft de GGD Drenthe in deze aanvulling een vergelijking gemaakt met de onderzoeken van 2013 en 2019 voor Hoogeveen

Het rapport:

Het middelengebruik is sterk afgenomen in de gemeente, en hierin zijn de trends vergelijkbaar met die in de rest van Drenthe.

onderwerp	2013 Ja %	2019 Ja %
Alcohol gedronken in afgelopen 4 weken	39,1%	31,3%
Bingedrinken in afgelopen 4 weken	30,4%	23,8%
Dronken of aangeschoten in afgelopen 4 weken	19,3%	13,9%

Meting Coronaperiode Jeugd GGD Drenthe

https://www.gezondheidsgegevensdrenthe.nl/media/1645/jeugd-in-hoogeveen-2021_versie-10.pdf

<https://www.gezondheidsgegevensdrenthe.nl/media/1692/gm-jeugd-hoogeveen.pdf>

Om ervoor te zorgen dat het onderzoek uit 2021 vergelijkbaar is met dat van 2019 is, door gebruik te maken van standaardisering, de samenstelling van de deelnemende populatie in 2019 gelijk gemaakt aan die van de ongewogen samenstelling van 2021. We hebben trends berekend voor die onderwerpen die zowel in 2019 als in 2021 identiek zijn nagevraagd.

105 jongeren uit Hoogeveen hebben meegedaan aan dit onderzoek	2019	2021	Trend gemeente	Trend Drenthe
Laatste 4 weken alcohol gedronken	35%	39%	↑	
Laatste 4 wk >=5 drankjes bij 1 gelegenheid (binge drinken)	24%	25%	↑	
Laatste 4 weken dronken of aangeschoten geweest	14%	20%	↑↑	

In de Coronaperiode is het drankgebruik in Hoogeveen onder jongeren toegenomen.

Bijlage II. Preventiemenu

Aanbod preventiemenu basisonderwijs Hoogeveen

Volgens Verslavingszorg Noord Nederland (VNN) /Trimbos hebben voorlichtingsprogramma's op de basisscholen aan kinderen geen of een averechts (wekt nieuwsgierigheid) effect. Daarom wordt er geen voorlichting gegeven aan kinderen op de basisscholen.

De volgende programma's zijn aangeboden m.b.t. het thema genotmiddelen (betreft dus alcohol en drugs).

- Pubers en verleidingen. Voor ouders.
- Signaleren van leerlingen van ouders met middelenproblematiek. Voor het basisschoolteam.
- Beleid. Voor directie/betrokken leerkracht(en).
- Help, een puber in huis! Voor ouders.
- Deskundigheidsbevordering. Voor leerkrachten.

Aanbod voortgezet onderwijs "Helder op school".

Helder op School biedt een integrale aanpak om leerlingen bewust te maken van de gevolgen en hen te stimuleren niet te roken of drinken, geen drugs te gebruiken en niet te veel te gamen. Onder deskundige begeleiding wordt stap voor stap gewerkt aan het creëren van een gezond klimaat op school.

Helder op School is een onderdeel van de Gezonde School, het landelijk initiatief voor verbetering van gezondheid op scholen. Gezonde School heeft de aanpak van het thema roken, alcohol en drugs ondergebracht bij het Trimbos-instituut vanwege de jarenlange expertise op dit gebied.

Een overzicht

De afname van het preventieprogramma Helder op school was afgelopen jaren minder i.v.m. corona. Scholen willen nu na corona meer aandacht besteden aan middelenpreventie.

Zie onderstaand schema voor een overzicht van afname van preventieactiviteiten in het onderwijs (Voortgezet Onderwijs, Renn4 en MBO) in Hoogeveen voor 2021 en 2022.

Helder op school	Hoogeveen VO 2022	Hoogeveen VO 2021
Kennismakingsgesprek VNN	1x (+1 x MBO)	1x
Opstellen beleid	1x MBO	
Training signalering voor medewerkers		
Lesinstructie docenten	1x	
Ouderavond	1x	2x
Lesprogramma leerlingen	2x	1x
Consultatie aan professionals	3x (+ MBO 4x)	

Bijlage III. Naleving leeftijdsgrens

Landelijke cijfers naleving leeftijdsgrens voor alcohol door de verschillende alcoholverstrekkers.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/08/31/rapport-landelijk-onderzoek-naar-de-naleving-van-de-leeftijdsgrens-bij-alcohol-en-tabaksverkoop-in-2022>

Bij de afzonderlijke verkooppunten zijn veranderingen te zien, soms ten goede zoals bij cafetaria's, horecagelegenheden en webshops. Bij supermarkten en slijterijen is de naleving echter gedaald.

Verkoopkanaal alcohol	Naleving 2018	Naleving 2020	Naleving 2022
Avondwinkels	34,7%	41,0%	46,9%
Cafetaria's	20,7%	29,8%	24,8%
Horecagelegenheden	17,5%	29,0%	23,7%
Slijterijen	73,3%	66,3%	71%
Sportkantines	20,2%	23,9%	28,8%
Ketensupermarkten	71,8%	59,3%	63,4%
Zelfstandige supermarkten	25,6%	27,9%	33,6%
Maaltijdbezorgdiensten	1,1%	2,2%	4,0%
Thuisbezorgende landelijke ketens	25,6%	26,4%	25,0%
Webshops	2,2%	8,8%	10,0%
Flitsbezorgers	-	-	1,1%

Bijlage IV. Het IJslandse model, OKO.

<https://www.trimbos.nl/aanbod/webwinkel/af1889-het-ijslandse-preventiemodel-in-nederland/>

<https://www.trimbos.nl/aanbod/opgroeien-in-een-kansrijke-omgeving/ijslandse-preventiemodel/>

<https://www.trimbos.nl/aanbod/webwinkel/af1674-de-ijslandse-aanpak-van-middelengebruik-onder-jongeren/#:~:text=Deze%20factsheet%20geeft%20inzicht%20in,factsheet%20ligt%20een%20uitgebreid%20literatuuronderzoek.>